

SUS Gladfisk AS

Adm.enhet: Kyst- og havbruksavdelingen

Saksbehandler: Thorbjørnsen/Skjetne

Telefon: 903 61 725/481 24 810

Vår referanse: 17/17614

Deres

referanse:

Dato: 08.03.2019

Att:

v/BÅRD SINDRE SKARSHAUG

SUS Gladfisk - avslag på søknad om utviklingstillatelser

Vi viser til søknad fra SUS Gladfisk 17. november 2017, om fem utviklingstillatelser.

Søknad og bakgrunn

Søknaden av 17. november 2017 beskriver konseptet som en fast stålkonstruksjon med en ytre not i stål som skal beskytte oppdrettsnotene inni mot predatorer og drivgods. Opplegg for strøm, trykkluft, fôrslanger og høytrykkspyler skal være integrert i anlegget. For å hindre begroing skal en automatisk vasker spyle noten innenfra minst én gang i døgnet.

Burene i anlegget skal være 35 meter lange og brede og ha en dybde på 25 meter. Som underlagsdokumentasjon og nærmere beskrivelse av anlegget viser søknaden til bilder. Bildene skal vise anlegget slik det er planlagt. Ut fra bildene forstår Fiskeridirektoratet søknaden slik at anleggsteknologien er en fagverkskonstruksjon i stål med rette sider og not utspilt i stålstrukturen. Anlegget skal ha gangbane.

Fiskeridirektoratet innførte som praksis 15. juli 2017 å sende alle søkere om utviklingstillatelser varsel om at saken ville bli tatt opp til behandling, og at eventuell supplerende informasjon kunne sendes inn innen tre uker. Gladfisk sendte inn tilleggsinformasjon 20. september 2018.

I tilleggsinformasjonen beskrives også en ytre not av stål og at avstanden inn til oppdrettsnoten skal være minimum tre meter. Det går også fram at søker har utviklet samme system for plstanlegg som for det omsøkte stålanlegget. Konseptet skal ifølge tilleggsinformasjonen enkelt kunne overføres til oppdrettere som i dag driver på tradisjonelt vis. Tilleggsinformasjonen er også illustrert med bilder av et plstanlegg med dobbelnot.

Her går det også fram at stålanlegget som er valgt har et nytt, nedsenket fortøyningsystem. Dette skal gjøre at brønnbåter eller servicebåter kan komme til på alle kanter uten å komme i konflikt med fortøyningene. Stålanlegget skal ifølge søker også kunne benyttes både på offshorelokaliteter og på skjermede lokaliteter.

Fiskeridirektoratet viser for øvrig til søknaden.

Regelverk

Bestemmelser om utviklingstillatelser og hjemmel for tildeling finnes i forskrift om tillatelse til akvakultur med laks, ørret og regnbueørret (laksetildelingsforskriften) kapittel 5:

§ 22. Særlige formål

(...)

Akvakultur av matfisk til utvikling skal bidra til å utvikle teknologi som kommer akvakulturnæringen til gode.

§ 23. Generelle vilkår for tildeling og fornyelse

Fiskeridirektoratet kan gi tillatelse til og fornyelse av tillatelse til akvakultur av matfisk til særlige formål etter en faglig vurdering. (...)

§ 23b. Særskilte tildelingsvilkår for tillatelse til utvikling

Søker kan få tildelt tillatelse til akvakultur av matfisk til prosjekter som kan bidra til å utvikle teknologi som innebærer betydelig innovasjon og betydelige investeringer. Formålet er å legge til rette for at ny kunnskap, eksisterende kunnskap fra forskning eller praktisk erfaring kan brukes til å utvikle teknologi som kan bidra til å løse en eller flere av miljø- og arealutfordringene som akvakulturnæringen står ovenfor, blant annet ved konstruksjon av prototyper og testanlegg, industriell design, utstyrsinstallasjon og fullskala prøveproduksjon.

Utviklingsarbeidet skal skille seg vesentlig fra tidligere kunnskap og teknologi på akvakulturområdet som er i alminnelig kommersiell bruk og kan ikke bare være en naturlig videreføring av det som er benyttet tidligere.

(...)

Fiskeridirektoratets vurdering

Fiskeridirektoratet vurderer at søknaden er tilstrekkelig opplyst til å kunne tas til behandling, jf. forvaltningsloven § 17.

Søker kan få tildelt utviklingstillatelse til akvakultur av matfisk til prosjekter som kan bidra til «å utvikle teknologi» som kan «bidra til å løse en eller flere av miljø- og arealutfordringene som akvakulturnæringen står overfor» og som innebærer «betydelig innovasjon», jf. laksetildelingsforskriften § 23b.

Ifølge retningslinjene vil hva som skal anses som «*betydelig innovasjon*» være en skjønsmessig vurdering. Fiskeridirektoratet tar utgangspunkt i definisjonen av hva som er utviklingsarbeid og vurderer om det konkrete prosjektet vil innebære tilstrekkelig innovasjon. Retningslinjene viser til Statistisk sentralbyrå sin definisjon som definerer utviklingsarbeid som «*systematisk virksomhet som anvender eksisterende kunnskap fra forskning eller praktisk erfaring, og som er rettet mot: å framstille nye eller vesentlig forbedrede materialer, produkter eller innretninger.*» Med utgangspunkt i denne definisjonen og presiseringen i retningslinjene vil den aktuelle innovasjonen når det gjelder ordningen med utviklingstillatelse være ny eller vesentlig forbedret produksjonsteknologi. Vi finner grunn til å peke på at vilkåret i laksetildelingsforskriften § 23b er at innovasjonen må være «*betydelig*».

Søknaden fra Gladfisk er etter Fiskeridirektoratets vurdering sparsommelig i beskrivelsen av anlegget/anleggene søker ønsker å utvikle. Søknaden er ikke underbygget med noen form for teknisk dokumentasjon, men konseptet er i viss grad illustrert, slik at det er mulig for Fiskeridirektoratet å få et overfladisk inntrykk av hvordan konseptet er ment å se ut. Det er imidlertid ikke klart for Fiskeridirektoratet i hvor stor grad anlegget bygger på kjente prinsipper og anleggsteknologi som er i alminnelig bruk i dag, men beskrivelsene i søknaden og illustrasjonene gir inntrykk av at konseptet baserer seg på kjente prinsipper og kjent teknologi. Basert på opplysningene i søknaden fremstår konseptet som en videreutvikling av dagens anleggsteknologi med begrenset nyhetsverdi.

Når det gjelder areal nevner søker at stålanlegget skal kunne benyttes offshore. Dette er imidlertid ikke dokumentert eller underbygget i søknaden. Fiskeridirektoratet kan heller ikke se at det omsøkte konseptet på andre måter kan bidra til å løse næringens arealutfordringer.

I tilleggsinformasjonen har søker under overskriften «Bedriftsøkonomi» et strekpunkt som heter «*reduerte kostnader til avlusing*». Søker mener også at løsningen på en enkel måte kan redusere antall avlusninger til en fornuftig pris. Fiskeridirektoratet kan ikke finne noe i beskrivelsen av konseptet som tilsier at anlegget kan ha noen effekt når det gjelder lakselus, verken for å hindre påslag eller på annen måte.

Anlegget er åpent på samme måte som konvensjonell teknologi og slik Fiskeridirektoratet ser det har ikke søker presentert noen løsninger for å redusere næringens utfordringer med utslipp.

Søker fremhever at hensikten med konseptet er å hindre predatorer og drivgods å skade anlegget eller komme nær nok fisken i anlegget til å forårsake stress. Ifølge søker skal dette redusere svinn eller dødelighet i sjøfasen med seks prosent. Fiskeridirektoratet kan ikke se at påstanden er dokumentert eller underbygget i søknaden.

En dobbel not kan i prinsippet bidra til å redusere risikoen for rømming fra et akvakulturanlegg uavhengig av årsaken til at hull i not oppstår. Når det gjelder drivgods og predatorangrep vil ikke Fiskeridirektoratet underkjenne at dette kan være problematisk i særlige områder eller til visse årstider. Fiskeridirektoratet kan også se at et kraftig nett utenpå oppdrettsnoten i teorien kan stoppe drivgods og predatorer å lage hull og forårsake rømming eller komme nært nok oppdrettsfisken til å forårsake stress. Det er imidlertid for få opplysninger i søknaden til at Fiskeridirektoratet kan vurdere om konseptet kan bidra til å løse næringens utfordringer når det gjelder rømming.

Oppsummert finner Fiskeridirektoratet at konseptet fremstår med begrenset nyhetsverdi, og at det ikke kan bidra til å løse næringens arealutfordringer. I teorien kan konseptet gi et bidrag til å løse næringens utfordringer med rømming som følge av drivgods eller predatorer. Dette er imidlertid ikke dokumentert på noe vis og bidraget vil etter Fiskeridirektoratets vurdering i alle tilfeller være for lite ettersom konseptet kun bidra til å forhindre én av flere årsaker til rømming. I tillegg til dette kommer at søknaden på ingen måte dokumenterer at konseptet kan bygges eller fungere etter hensikten. Fiskeridirektoratet finner etter en konkret helhetsvurdering at konseptet ikke oppfyller vilkåret om «*betydelig innovasjon*» i laksetildelingsforskriften § 23b.

Fiskeridirektoratet finner det ikke hensiktsmessig å drøfte hvorvidt de øvrige tildelingsvilkårene er oppfylt.

Vedtak

Konseptet fra SUS Gladfisk oppfyller ikke vilkåret om «*betydelig innovasjon*», jf. laksetildelingsforskriften § 23b første ledd, og Fiskeridirektoratet avslår søknaden om fem utviklingstillatelser.

Klagerett

Vedtaket kan påklages, jf. forvaltningsloven § 28. Se vedlagte orientering.

Med hilsen

Øyvind Lie
direktør

Anne B. Osland
seksjonssjef

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskreven underskrift

Mottakerliste:

SUS Gladfisk AS

Kopi til:

Nærings- og fiskeridepartementet Postboks 8090 Dep 0032 OSLO

Vedlegg

Klageskjema Gladfisk